

מקיישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41685970] -
סולמית [#]

פרשת פקודי תשפ"ה

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם - תמצית השיעור - ברזל 30:35

תפיסת כללות ההפכים של הרוך והקושי, ועבודתם למעשה

בקריעת י"ס התגלה שהמים שהם רכים בטבעם הפכו להיות לָהֶם חוֹמָה מִימֵינָם ומְשָׁמְאֵלָם שזה דבר קשה. וכן התגלה שצָלְלוּ פְּעוֹפְרֶת בְּמַיִם אֲדִירִים, שהרך הפך לקשה כעופרת, ועומק הגלוי שהתגלה שם הוא כללות ההפכים, וזה גם השורש למה שארז"ל שקודם קרי"ס הם חזרו לאחוריהם [ובפשטות זה להטעות את פרעה] שזה צורת יציאה באופן של כללות ההפכים, ולכן גם כשיצאו מהים הם יצאו לאותו צד שממנו נכנסו, שזה תפיסה של כללות ההפכים.

וכמו שבברזל מחד הוא קשה אך מאידך הוא רך כך עבודת האדם היא מחד לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז (תענית כ.), ומאידך צריך שלא יבוש מפני המלעיגים עליו בעבודת ה' שבשביל זה צריך להיות קשה ותקיף שאינו מתפעל מאחרים. וכן זה הכח לנצח במלחמה [וכמ"ש המס"י נמצאת המלחמה אליו פנים ואחור] כמ"ש הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַף הַלֵּב יִלָּךְ וְיֵשֵׁב לְבֵיתוֹ. עיקר שימוש כח הקושי שבאדם זה לכח הבטחון, שעומק הגדרתו זה שהוא בטוח בדבר שאינו משתנה ומתכלה והוא תופס מציאות שאינה ניתנת לשינוי ואז אינו מתפעל משינויי העולם, ובדקות יותר הבטחון זה שהאדם דבק בו יתברך שהוא הקושי האמיתי כמ"ש אָנֹכִי הוּיָה לֹא שְׁנִיתִי (מלאכי ג ו'), ולפי"ז עומק המשל שימשך אחריו כברזל הכונה שכלל שהאדם מכיר ומתגלה אצלו מציאות אמיתית היותו כך כל דבר הכי קשה שיש בבריאה נהפך לרך [ואומות העולם לא שיד בהם את מדריגת ימשך אחריו כברזל כי אין להם הכרה שלימה בקושי אמיתית היותו] וההפך מכך בקילקול זה עם קִשָּׁה עֲרַף [שזה המדריגה התחתונה (שהוזכר) שהאדם נפרד ומפנה עורף אליו ית' (והיפך זה מה שהוא מתנועע אליו ית', ויתר ע"כ נכלל בו ית')], אך בתקון הם עם קִשָּׁה עֲרַף מחמת שהם נכללים בו יתברך שהוא הקושי [היש] האמיתי.

אחת המדות שמתגלות מכח הברזל זה מדת העקשנות,

אחד משבעת המתכות זה הברזל, והוא מצד עצמו דבר קשה, וכשארז"ל ש'הברזל ממית בכל שהוא (סנהדרין עו:), וכן במזבח נאמר לֹא תִנְיֶף עֲלֵיהֶם בְּרִזָּל (דברים כז ה) כי יש בו צד של מיתה. אך כאשר מתיכים אותו הוא נהפך מקשה לנוזלי ורך, וע"ש כן הוא נקרא **מתכת**, מלשון התכה. דוגמא יסודית להפיכת הברזל לרך זה מש"כ במסילת ישרים (פרק א) שהוא מצייר את הקשר בין האדם לבוראו כך, עד שימשך אחריו יתברך ממש כברזל אחר אבן השואבת. כלומר יש את מה שהאדם עומד כמציאות נפרדת לעצמה, ויש את הקצה ההפוך שהוא נכלל בו יתברך, ויש את מה שביניהם, שהוא נמשך אחריו יתברך בבחינת לְכַתֵּף אַחֲרַי בְּמַדְבַּר בְּאֶרֶץ לֹא יְרוּעָה (ידימיה ב). והרי דרך הברזל שהוא קשה זה או לעמוד כמציאות לעצמו או להתנגד למה שכנגדו, אך אין דרכו להתאחד, משא"כ דבר רך דרכו להמשך ולהתאחד, אך כאן מתגלה שהאדם צריך להמשך אחר הבורא כברזל הנמשך, שזה ע"י שהברזל מתרכך. ובריכוך הברזל יש את מה שהוא מתרכך בפועל, אך יש לו שורש לרכות פנימית יותר שזה כאשר הוא ביחס לדבר קשה יותר ממנו הוא נחשב רך, וכדוגמת הלב שהופך מלב אבן ללב בשר, עכ"פ מתגלה בברזל כח להפוך מעם קִשָּׁה עֲרַף שזה מציאות של אחור פירוד וקושי ללב בשר. וכח הרכות שבברזל רמוז בשמו שיש בו אותיות **זב** וכן אותיות **זל** [נוזל], שהם לשון של דבר רך.

הקושי שבברזל הוא רק מצד ה**בר** [החצונית] **שבברזל**, אך בברזל גנוז רז שזה פנמיותו של הברזל שגנוז בו רכות, שבעצם בכל דבר קשה שיש בבריאה בפנמיותו הוא רך שהוא מתפשט ומתרחב. ומצד כך מתכת זה מלשון תוך שזה הרז שגנוז בתוכו, וזה שתי תפיסות שורשיות בבריאה רך לעומת קשה, ובהגדרה ברורה יותר בכל דבר בבריאה יש את הכללות של הרוך והקושי, כלומר יש רוך ויש קושי ויש את הכללות שמאחדת את שתיהם שזה הרז שבברזל. דוגמא לכך

לאכול היו צריכים להתחיל לחרוש וכו' משא"כ במדבר היה מציאות של רוך, מן מהשמים, והגדרת החרושה והזריעה של הקרקע [שהיא נעשתה קשה מחטא אדה"ר] זה להפוך אותה מקשה לרך, ובעומק זה לא להפוך, אלא זה גלוי כללות ההפכים בקרקע. וכידוע שבשורש הבריאה יש ל"ט מלאכות, שהתגלו לאחמ"כ במשכן כשארז"ל יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, שזה כנגד האותיות של שם הויה בד' המילואים. וב' המלאכות הראשונות הם זריעה וחרושה, וא"כ הם שורש הבריאה, [וכן המצוה הראשונה שנצטוו זה פריה ורביה שזה מלאכת זרע] שהם כללות הרוך והקושי. ולכן אם הם היו נכנסים עם הכתרים לארץ היו מגיעים לאחדות הרוך והקושי בשלימות, אך כשלא זכו מחמת שהם עם קשה ערף, אז הם גולים כי העפר שנשאר קשה מפנה להם עורף, וכשזוכים אז מתגלה כללות הרוך והקושי ומצטרף הדיבור שהוא קשה [מכח השינים] עם האמירה רכה [שהיא מכח הלשון והשפתיים] אז מתגלה מדריגת א"י שאַבְנֵי בְרֶזֶל שהברזל הוא בפנמיותו רך ובחיצוניותו הוא קשה, וביחס אליו ית' שהוא שורש הקושי מתגלה שהכל רך ונמשך אחריו כברזל אחר אבן השואבת, זה התחיל להתגלות במדבר מצד שהם נמשכו לא"י ומתגלה בא"י הכללות לא רק מצד שורשו באסתכל באוריתא, אלא גם בברא עלמא, וזהו שלימות ההארה לעת"ל שכל דבר כולל את ההפכים, והוא רך בזה שהוא נמשך לבורא והוא קשה כי הוא נכלל בבורא, זה שלימות תפיסת פנימיות כללות כל מציאות הבריאה

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נשיא השיעור: ברזל בר זל זב מתכת תוך התכה רך קשה מלחמה בטחון עורף עפר הר כתר שלום זרע חרש אבן משך]

שאם הוא דבק בה מצד הקלקול זה עם קשה ערף, שזה מיסוד העפר [- אותיות העורף], אך בתיקון זה בבחינת תלמיד חכם שנוקם ונוטר כנחש, שזה מכח מה שהוא נכלל בקושי שבאמיתת הויתו, [ובהגדרה מצומצמת יותר זה שהוא דבק באמת וזה כל תפיסת חייו ולכן הוא מתנגד לכל דבר שקר, יקוב הדין את ההר] ויוצא א"כ שמי שנמשך אחר הבורא הוא רך, אך מי שנכלל בו הוא נהיה קשה. דוגמא שורשית וברורה לכך זה מתן תורה, שמחד אמרו נעשה ונשמע, כלומר שקבלו את התורה מקום הרוך [אמירה רכה], ומצד כך התורה נקראת שלום - דְרָכֶיךָ יְרַכֵּי נַעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ שְׁלוֹם (משלי ג יז), גדול השלום שדוחה ל"ת שבתורה, וכן משנים מפני השלום. ומאידך הם קיבלו את התורה במדריגה של קושי כפה עליהם הר כגיגית, הר זה דבר קשה, ויתר ע"כ זה הכפיה שאין יותר קשה ממנה שהיא הפך רצונו ורכותו של האדם, א"כ הם קיבלו את התורה הן במדריגת הרוך והן במדריגת הקושי. וידועים דברי המהר"ל שהכפה עליהם הר כגיגית זה שהראה להם בבהירות שהתורה היא מוכרחת המציאות [מצד הנבראים, והבורא הוא למעלה מכך שהוא מוכרח בעצם] כלומר שהתגלה להם כללות ההפכים שזה שורש כל הבריאה שזה הרוך והקושי, ולכן כשאמרו נעשה ונשמע ירדו מלאכים וקשרו להם ב' כתרים [שבפשטות זה כנגד נעשה ונשמע, אך בעומק זה כנגד] א' על הנעשה ונשמע, והב' על הכפה עליהם הר כגיגית, שזה כתר היושב עליהם כמלך שכופה אותם, השורש של רך ושל קשה – קש זה כתר. ר"ך ר"ת רצון וכפיה, זה הגלוי שהיה במתן תורה שהיה רכות בצירוף לקושי.

כידוע שאם מת"ת היה באופן השלם שהיה אחדות גמורה בין הרוך לקושי היו זוכים ישראל להכנס לא"י שעליה נאמר אָרְץ אֲשֶׁר אֶבְנֶיהָ בְרֶזֶל (דברים ח ט) הקושי שמתגלה בא"י זה שכשנכנסו לארץ בשביל

שו"ת לאחר השיעור

מה שאתם מציירים עכשיו זה נמשך, זה בבחינת לכתך אחרי במדבר בחינת קטן הנסרך אחרי אמו, הוא הולך הוא נמשך, אבל השורש הפנימי של הביטחון זה זה שהוא דבוק בעצם ההויה שלמעלה מהתנועה ונכלל בעצם אמתת הויתו שהוא הקושי המוחלט אני הויה לא שינית, הזכרנו שבתנועות יש שינוי, משנה עיתים ומחליף את הזמנים, בבחינת מאן דלביש ברמשא לא לביש בצפרא וכן על זה הדרך, אבל בהויתו ית' אז זה כביכול הויה מוחלטת, זה ב' מדרגות במדרגת הביטחון, יש מדרגת תקוה ויש את

שורש הבטחון התכללות, והתפשטות זה התקוה

שאלה האם הבטחון שאדם בוטח בתמימות כגמול עלי אימו זה גם קשור לקושי העליון.

תשובה במדרגה שהוא בוטח בפשיטות ובתמימות אז כפשוטו זה מחמת שהוא נמשך כתינוק שנמשך אחרי אמו כגמול עלי אמו, אולם אז זה ההתפשטות של הביטחון, אבל השורש של הביטחון זה זה שהוא נכלל בבורא, הסברנו שיש מהלך שהוא נמשך אחרי הדבר ויש מה שהוא נכלל,

תשובה מה שאנחנו רואים שזה מיד חוזר ומתהפך כי ההתעוררות שהפכו אותו הוא במדרגת שורש ההפכים ולכן הוא חוזר להתהפך בחזרה לנקודה שלו, רק ההגדרה בפשטות כמו שהגמ' אומרת כל דבר שאתה זורק אותו אעיקרא קאי, הוא חוזר למצבו הראשון, זה ההגדרה התחתונה, ההגדרה היותר עליונה כי עוררנו בו את ההפכים אז הוא מגלה את הצד ההפכי שלו, אבל ודאי שעיקר כפשוטו זה מחמת שהוא חוזר למצבו הראשון, כל ההבחנות הנוספות שהוזכרו זה הדקות של השורשים, אבל בפועל הוא חוזר למצבו הראשון.

מחיצה של ברזל מצידו ית' ומצידנו

שאלה האם מה שכתוב שמיום שחרב בית המקדש מחיצה של ברזל מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים (ילקו"ש יחזקאל שמג) איזה כוח של ברזל זה האם הכוח התחתון או הכוח העליון שקשה להשיג אותו.

תשובה אם זה כוח העליון ביחס שהוזכר שזה הוויתו ית' אז צ"ב למה זה מחיצה של ברזל שמפסיק, בפשטות מחיצה של ברזל שנפסקה זה הפרדה בין הבורא לישראל, הזכרנו שבמדרגה התחתונה היא בבחינת העורף בבחינת עפר שהוא עומד כשלעצמו והוא אינו מחובר לבורא, אז ההבחנה הפשוטה שמחיצה של ברזל שנפסקה בין ישראל לאביהם שבשמים זה הופך להיות כמציאות קשה לעצמה, בפשטות המחיצה של ברזל היא בין ישראל לאביהם שבשמים, בעומק הם עצמם הופכים להיות ברזל, זה נקרא מחיצה של ברזל, שהופכים אותם לברזל, מהצד של הבורא בעומק המחיצה הזו זה ברזל עליון, מהצד של הנברא זה ברזל תחתון, מחיצה של ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים כהגדרה מדוייקת לפי זה, בברזל עצמו יש כאן שני ההבחנות של הברזל, המחיצה מהצד של הבורא זה ברזל עליון, מהצד של ישראל זה הברזל מהצד התחתון, זה שתי הבחנות.

מדרגת הביטחון, בעומק התקוה היא ההימשכות, הביטחון הוא למעלה מהתנועה, זה בשורש, ובהתפשטות הביטחון משתלשל לכל מדרגה ומדרגה לתתא, אבל השורש לביטחון זו מדרגתו, הוזכר פעמים רבות שביטחון זה מלשון בו-טח, מלשון הטיח בנקבה, נדבק בה, זה נקרא לשון של ביטחון, אדם טח קיר זה נדבק בקיר, לא מתנועע אחרי הקיר אלא נדבק בקיר, בשורש זה מדריגת הקו כמו שהוזכר פעמים הרבה, קו זה בגימטריא דבק, בחיצונית של הקו זה תנועה, בעומק [כ"ש הרמח"ל] הקו זה חוט המקשר ומחבר, יש את הקו עצמו ויש את מימי האור העליון שהם נמשכים בתוך הקו, המימי האור העליון שהם נמשכים בתוך הקו זו התנועה שבקו, הקו עצמו הוא חוט המקשר ומחבר ויוצר מציאות של דביקות, יש דביקות ויש התכללות, כהגדרה כוללת הקו הוא דביקות בלי התכללות גמורה, באור א"ס עצמו, אבל בכל אופן בקו עצמו יש את שתי החלקים האלה שהוא לשון של תקוה שמשם שורש הביטחון.

ב' הדרכים להתיך את הקושי שבנפש

שאלה האם יש דרך להתיך את הקושי שבנפש מכוח האש של הלב בוער.

תשובה מה שאתם אומרים בודאי נכון הרי ההתכה של מתכות מגיעה מכוח האש, אז בעומק כמובן שמכוח האש יש עוד אופן איך להתיך את הדבר, ויש אופן שהוא מתבונן בגדלות הבורא ומכוח כך הוא נמשך אחריו כברזל אחר האבן השואבת שזה גופא הופך אותו לרך שזה מה שהזכרנו בשיעור.

הסיבה שלאחר ההתכה הברזל חוזר להיות קשה

שאלה האם מה שבדרך כלל כשמתכים כלי ברזל מיד לאחר מכן הוא נעשה קשה בחזרה האם זה לא הכוונה שמתגלה הקושי הפנימי.

פסח - חולון
יום ד' חול המועד
בנושא יחזקאל
רח' קדמן 4 חולון
20:30

פסח - ירושלים
יום ג' חול המועד
בנושא כינים
רח' הרב בלוי 33 ירושלים
20:30